

## Laboratorium - Życie na granicy - transnarodowe praktyki mieszkańców niemiecko-polskiego pogranicza

### Laboratorium - Życie na granicy - transnarodowe praktyki mieszkańców niemiecko-polskiego pogranicza

Prowadząca - dr hab Agnieszka Halemba

od lutego 2016 do lutego 2018

Strona www: <http://etnologia.uw.edu.pl/zycie-na-granicy-gartz-gryfino> [1]

#### USOS [2]

W ostatnich latach na terenach przy polsko-niemieckiej granicy nastąpiły znaczące transformacje. Szczególnie duży aktywności wykazują polscy obywatele przekraczający granicę wielokrotnie w ciągu jednego dnia, mieszkający po jednej stronie granicy, a pracujący po drugiej, prowadzący działalność gospodarczą po obu jej stronach, posyłający dzieci do szkół w jednym z krajów, podczas gdy rodzina mieszka po drugiej stronie granicy. W zależności od charakteru działalności, a szczególnie zawodu wykonanego przez takie osoby, ich relacje z niemieckimi partnerami mają bardzo różnorodny charakter. W ostatnich latach coraz więcej obywateli niemieckich włącza się też w te transgraniczne działania. Podczas prac badawczych będziemy śledzić transgraniczne praktyki Niemców i Polaków mieszkających i/lub pracujących w bezpośrednim sąsiedztwie granicy i analizować charakter tego, ulegającego szybkim transformacjom regionu. Celem teoretycznym jest wypracowanie nowych pojęć analitycznych umożliwiających zrozumienie takich praktyk. Podstawowe metody badań w antropologii społecznej jest tzw. obserwacja uczestnicząca. W swoim dydaktycznym aspekcie ten projekt ma na celu praktyczne nauczanie młodych adeptów antropologii posługiwania się tą metodą. W Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej od ponad 40 lat oferowany jest obowiązkowy kurs Laboratorium Etnograficzne, podczas którego studenci, w systematyczny sposób zapoznają się z antropologiczną metodologią. Kurs obejmuje wszystkie etapy prowadzenia badań: od postawienia konkretnych pytań badawczych, po przygotowanie wstępnych narzędzi badawczych (kwestionariusze, wywołujące materiały wizualne), przeprowadzenie badań terenowych z zastosowaniem odpowiednich technik gromadzenia i archiwizacji materiału (dzienniki badawcze, notatki obserwacyjne, wywiady, dokumentacja fotograficzna), kwerendy biblioteczną i przygotowanie spisu literatury, analizy materiałów, przygotowanie raportu i tekstu do publikacji. W 2015 roku Agnieszka Halemba we współpracy z Łukaszem Smyrskim (IEiAK UW) przygotowała artykuł opisującym zarówno historię jak i główne zasady prowadzenia grupy laboratoryjnej. Ten tekst został następnie wysłany do Hamburga, gdzie spotkał się z dużym zainteresowaniem profesora Habecka. W Hamburgu także istnieje silna tradycja metodologiczna, nakierowana na dydaktykę opartą na praktyce. Halemba i Habeck planują połączyć te dwie tradycje i przeprowadzić wspólny projekt badawczy przy udziale studentów z obu uniwersytetów. Obecny projekt jest więc przykładem takiej współpracy między polskimi i niemieckimi instytucjami naukowymi, podczas której doświadczenia dydaktyczne obu stron zostaną sobie wzajemnie przekazane. Ze względu na skomplikowaną historię tego terenu, zamierzamy rozpocząć badania (podczas pierwszego wyjazdu terenowego) od przeprowadzenia wywiadów biograficznych z mieszkańcami regionu. Da nam to obraz tego, w jaki sposób poprzez narracje mieszkańcy konstruują siebie jako podmioty działania, w jaki sposób postrzegają swój związek z regionem i jak odnoszą się do obywateli kraju sąsiedniego. Wywiady te posłużą też, jako narzędzie pozwalające na rozpoczęcie badań szczegółowych wokół wybranych zjawisk.

Powiązane materiały [Laboratoria etnograficzne](#) [3]

[Życie na granicy – transnarodowe praktyki mieszkańców niemiecko-polskiego pogranicza \(Gartz-Gryfino\)](#) [4]

**Adres URL źródła:** <https://www.etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-zycie-na-granicy-transnarodowe-praktyki-mieszkancow-niemiecko-polskiego-pogranicza>

#### **Odniesienia**

- [1] <http://etnologia.uw.edu.pl/zycie-na-granicy-gartz-gryfino>
- [2] [https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?\\_action=katalog2/przedmioty/pokazZajecia& Zaj\\_cyk\\_id=318505& gr\\_nr=1](https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazZajecia& Zaj_cyk_id=318505& gr_nr=1)
- [3] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria-etnograficzne>
- [4] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/badania/granty/zycie-na-granicy-transnarodowe-praktyki-mieszkancow-niemiecko-polskiego>